

Voorgesteld faunabeleid Utrecht laat lessen uit het verleden links liggen

Provincie Utrecht heeft in maart 2021 een omgevingsvisie vastgesteld. Hierin staat de ambitie opgenomen dat de provincie schade wil voorkomen met meer diervriendelijke maatregelen. Vooruitlopend op de nieuwe Natuurvisie en het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) werd afgelopen jaar een interim omgevingsprogramma faunabeleid en monitoring (IOFM) voorgesteld. Op haar vroegst moet dit tezamen een integraal omgevingsprogramma worden eind 2025. Vanwege het opstellen van een nieuw faunabeheerplan (FBP) - het huidige verloopt eind 2025 - heeft de provincie 'haast' met het opstellen van nieuw faunabeleid. Juridificering, monitoring en maatschappelijk draagvlak worden aangedragen als redenen voor een radicale verandering.

Afgelopen jaar kan omschreven worden als enerverend. Op ambtelijk niveau lanceert de provincie Utrecht allerlei initiatieven en forse aanbestedingen waar de WBE's op herhaling vergeten worden in de uitnodiging. Dit terwijl diverse (waaronder activistische) dierenwelzijnsorganisaties wel op de gastenlijst stonden. Of het nu gaat om onderzoeken in het werkgebied van WBE's, pilots van verjaagmiddelen of bijeenkomsten met stakeholders over ander soortig beheer. Ook de FBE wordt niet altijd proactief betrokken in de besluitvorming.

De provincie stuurt op meer diersoorten (edelherten, damherten, wilde zwijnen en wolf), hogere dichtheid van soorten, accepteren van schade, 15% lagere gewasschadevergoeding, meer alternatieve maatregelen en geen afschot tenzij (adaptief beheer). Het beleid is in hoge mate subjectief geschreven, waardoor concrete beheerdoelen voor een nieuw FBP onmogelijk zijn. Onderzoeken en rapporten worden selectief geraadpleegd en als losse bijlagen bijgevoegd zonder correlaties.

Tomeloze inzet bestuur en WBE's

Het afdelingsbestuur Utrecht en de WBE's hebben zich flexibel en saamhorig verweert!

WBE's hebben zichzelf uitgenodigd voor bijeenkomsten. Onder onredelijke tijdsdruk zijn door het afdelingsbestuur en de WBE's gezamenlijk diverse zienswijzen ingediend op het IOFM, rapporten en onderzoeken. Er zijn brieven gestuurd naar de gedeputeerde. De afdelingsvoorzitter en regiomanager hebben gesprekken gevoerd met de gedeputeerde. De inzet is uitvoerbaar beleid, samenwerken met de WBE's, erkenning van de rol van WBE's, nieuwe vormen van beheer of alternatieve maatregelen eerst op kleinere schaal

duurzaam toetsen, successen vasthouden en oog voor de lessen uit het verleden. Het proces en voorgestelde beleid zetten ongewenst partijen tegenover elkaar in de FBE. Het FBE-bestuur blijft intern solidair, de belangenbehartiging verloopt ieder voor eigen achterban.

De conclusie is dat de ambtelijke lijn wordt voortgezet. “Alle inbreng is in de wind geslagen”, aldus de regiomanager van de Jagersvereniging. Er zijn zorgen bij politieke partijen. SGP en CDA halen het faunabeleid uit de schaduw. Tegen het gebruik in komt het faunabeleid ter bespreking in de Statencommissie Ruimte, Groen en Water (RGW). Eerst volgt een infosessie waarin een WBE-bestuurder, individuele jager en de regiomanager inspreken. Op 29 november volgde er een RGW-vergadering met het Ontwerp Omgevingsprogramma Faunabeleid en Monitoring (OOFM) op de agenda. Een laatste kans om het ontwerp terug naar de tekentafel te krijgen.

Brandbrief

Als noodgreep sturen de gezamenlijke WBE's een brief naar de RGW leden, die scherp van toon was. De strekking was dat de ambtelijke werkwijze sterke aanwijzingen kent, dat de uitkomst van het faunabeleid vooraf al vaststond en inspraak slechts een formaliteit bleek.

De brief wordt door de gedeputeerde en aantal commissieleden niet gewaardeerd, waarbij zij het opnemen voor de ambtenaren. Dit kwam niet geheel onverwachts voor het afdelingsbestuur van de Jagersvereniging: “Het siert de politieke bestuurders. Derhalve het was een noodrem. Het sentiment en frustratie vanuit de WBE's was oprecht. Tijd voor bezinning vooraf was er niet. Was impact zinvol? Ja, er was volop aandacht voor de acht insprekers, vijf vanuit de WBE's (jagers), twee vanuit LTO en een schapenhoudster die de wolf op bezoek heeft gehad. De UPG had een brandbrief gestuurd. Ook Animal Rights en vertegenwoordiger dierencoalitie/Dierenbescherming spraken in.”

Drie partijen steunen het ontwerp volledig, namelijk GroenLinks, PvdA en PvdD. D66 en SP steunen de gang naar diervriendelijke maatregelen, sluiten beheer niet uit en vragen om relatieherstel met de WBE's. PVV noemde het beleid wollig. Het moet concreter. 50-plus laat zich fel horen in de discussie over schade door de wolf. Utrecht heeft geen ruimte voor roedels. De ChristenUnie concludeert dat beheer soms noodzakelijk is en hecht waarde aan een goede relatie met de WBE's. Eerst in gesprek met de WBE's en het ontwerp opnieuw in de commissie brengen. Veel bijval en steun komt er vanuit de SGP, BBB en VVD. Ze zijn kritisch op de uitvoerbaarheid van het beleid, gevolgen motivatie van vrijwilligers en de schade die zal oplopen. Terug naar af! CDA stuurt vooral op inzage begrotingen, beheersen van schade. Utrecht.nu laat als verrassende nieuwkomer zich sterk zien. Samen met de SGP voeren zij een scherp debat en sturen op herziening van dit faunabeleid.

Handreikingen en teleurstelling

De gedeputeerde krijgt handreikingen om met het ontwerp nog een verbeterslag te maken en de relatie met de WBE's aan te halen. De WBE's blijven openstaan voor constructieve samenwerking met de provincie. "Er is weinig beweging te bespeuren bij de gedeputeerde", concludeert de regiomanager van de Jagersvereniging. "Ze verdedigt dat er een zorgvuldig proces is doorlopen. Er staat nog een laatste deadline open voor een zienswijze."

Het afdelingsbestuur van de Jagersvereniging dankt alle sprekers en de jachtvertegenwoordiger, die de belangen van jagers hebben behartigd. "We zijn teleurgesteld door de reactie van de gedeputeerde. We hebben dankbare energie gevoeld van politieke partijen, die keihard voor de uitvoeders (WBE's en jagers) hebben gevochten. Ook zijn we enigszins verbouwereerd dat Animal Rights en Fauna4Life zichtbaar nauwe politieke banden onderhouden. Partijen die provinciaal beleid aanvechten en publieke middelen aanspreken door juridische procedures. Je gelooft niet wat je ziet."

In de februari-editie van De Jager volgt een artikel om leden meer inhoudelijk te informeren over het proces.